

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၊

မုန်တိုင်းကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း:Error! Bookmark not defined.

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်-----၃

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၄

၂။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၆

၂.၂ ညောင်ပင်သာကျေးရွာအကြောင်း-----၆

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၇

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၉

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၅

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်-----၁၆

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ-----၁၇

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း-----၁၉

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၁

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၄

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ-----၃၂

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ -----၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ -----၂၉

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း-----၃၀

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း-----၃၂

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၄

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၆

၇။ နိဂုံးချုပ် -----၃၇

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း -----၃၇

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ဇရပ်ကုန်းအုပ်စု၊ သဘွတ်ကုန်းကျေးရွာဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့ အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့ အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက် လျက် ရှိပါသည်။

ဤချောင်းခွကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများထောက်ပံ့ ပေးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူများနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက်များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာ လူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု-စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲ မှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့် ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့ သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက်ဘက် ၁၆-မိုင်အကွာ၊ မိတ္ထီလာ- ကျောက်ပန်းတောင်လမ်းမကြီး အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ရွာ၏အကျယ်အဝန်းမှာ ၁၆၀၀ ပေပတ်လည် ကျယ်ဝန်းသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်ကြသော လူဦးရေမှာ ကျား (၁၄၃) မ (၁၇၀) စုစုပေါင်း (၃၁၃)ဦး နေထိုင်ကြသည်။ အိမ်ခြေ (၅၄) အိမ်နှင့် အိမ်ထောင်စု (၅၈) အိမ်ထောင်စု ရှိသည်။

၂.၂ ညောင်ပင်သာကျေးရွာအကြောင်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက်ဘက် ၁၆-မိုင်အကွာ၊ မိတ္ထီလာ- ကျောက်ပန်းတောင်လမ်းမကြီး အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ရွာ၏အကျယ်အဝန်းမှာ ၁၆၀၀ ပေပတ်လည် ကျယ်ဝန်းသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်ကြသော လူဦးရေမှာ ကျား (၁၄၃) မ (၁၇၀) စုစုပေါင်း (၃၁၃)ဦး နေထိုင်ကြသည်။ အိမ်ခြေ (၅၄) အိမ်နှင့် အိမ်ထောင်စု (၅၈) အိမ်ထောင်စု ရှိသည်။

လူမှုရေး - ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုး ကွယ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် စေတီတစ်ဆူ ရှိသည်။ သာရေး/နာရေး ကိစ္စများတွင် အတူတကွ ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ကြသည်။

ပညာရေး - ရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ မူလတန်းသို့ ကလေးတိုင်းတက်ရောက် နိုင်ပါသည်။ သွားရောက်ပညာသင်ယူရသောကျောင်းမှာ အမှတ်-၆ အခြေခံပညာအထက်တန်း

ကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ ခြေလျင်သွားလျှင် ၄၅-မိနစ်သွားရပါသည်။ တစ်မိုင်နှင့်သုံးဖာလုံဝေးပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန် သည်။

ကျန်းမာရေး - ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ၁-မိုင်ခန့်ဖာလုံဝေးသော ဖလံကျင်းဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက် ကုသရပါသည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်လျှင် မိတ္ထီလာဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရပါသည်။ ရွာတွင် အအေးမိနာဆေး အတွက်သာ ဆေးဝယ်၍ ရပါသည်။

စီးပွားရေး - အဓိကလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အဓိက စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ ပဲ၊ပြောင်း၊နမ်း၊ပဲစဉ်းငုံ၊ ငရုပ်၊ ခရမ်းချဉ် စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထန်း တက်သော တောင်သူအနဲငယ် ရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးကို နွား၊ဆိတ်၊ကြက်တို့ကိုသာ အဓိက မွေးမြူ ကြပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော ခြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းခြောက်သွေ့ ဒေသရှိမန္တလေး တိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာ မြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

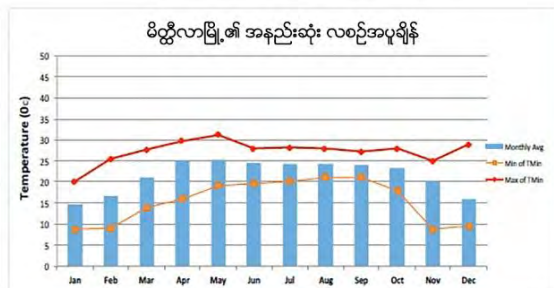
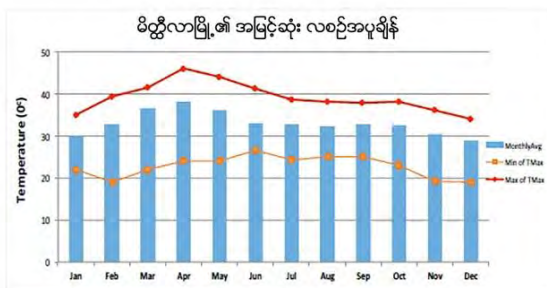

ပုံ၅/မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်[မို့သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များ အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

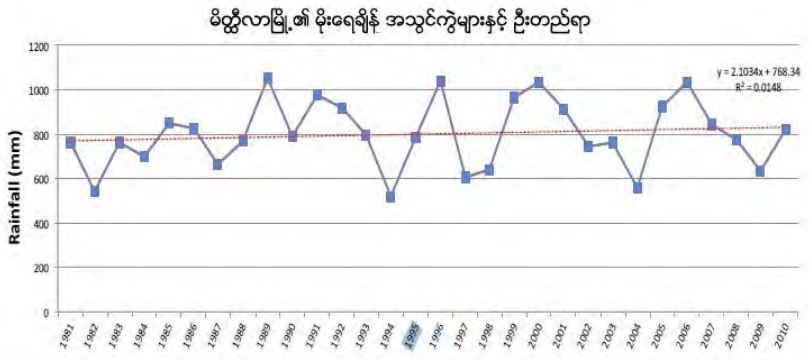

ပုံ၆/မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(လာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေအပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တိုက်တိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေနှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
မိုးရွာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေ့ဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ် ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြား သောတိုင်းတာ မှတ်သားမိသည့်

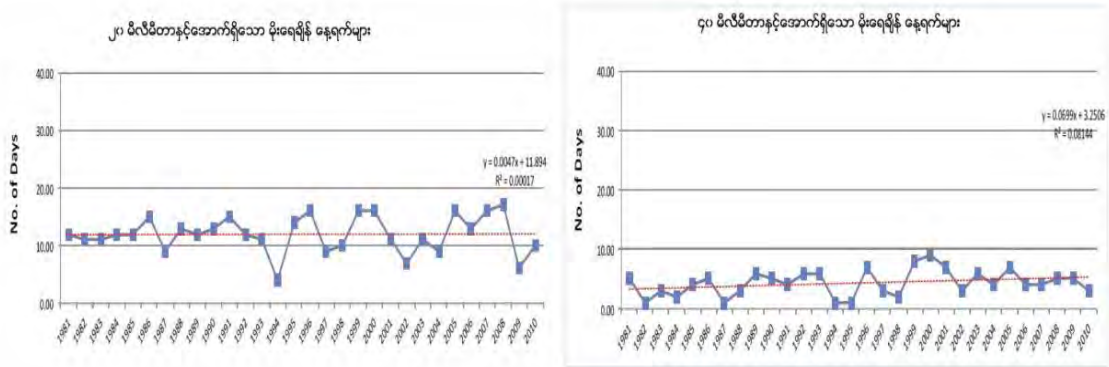

ပုံ၇၊မိတ္ထီလာမြို့၏၁၉၈၁-၂၀၁၀ခုနှစ်အတွင်းမိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။အချက်အလက်များသည်နှစ် (၃၀) အတွင်းနှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကိုဖော်ပြသည်။အခြောက်သွေ့ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ခုနှစ်နှင့်အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ၁၉၉၉ခုနှစ်ဖြစ်သည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃ မီလီ မီတာ)၊ ဩဂုတ် လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅ မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁) ရက်နေ့တွင် (၃၀မီ လီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တို ဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ (၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်း တွေ့ရ သည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်

တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သား ခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀) မီလီမီတာ ကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်ငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁)မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

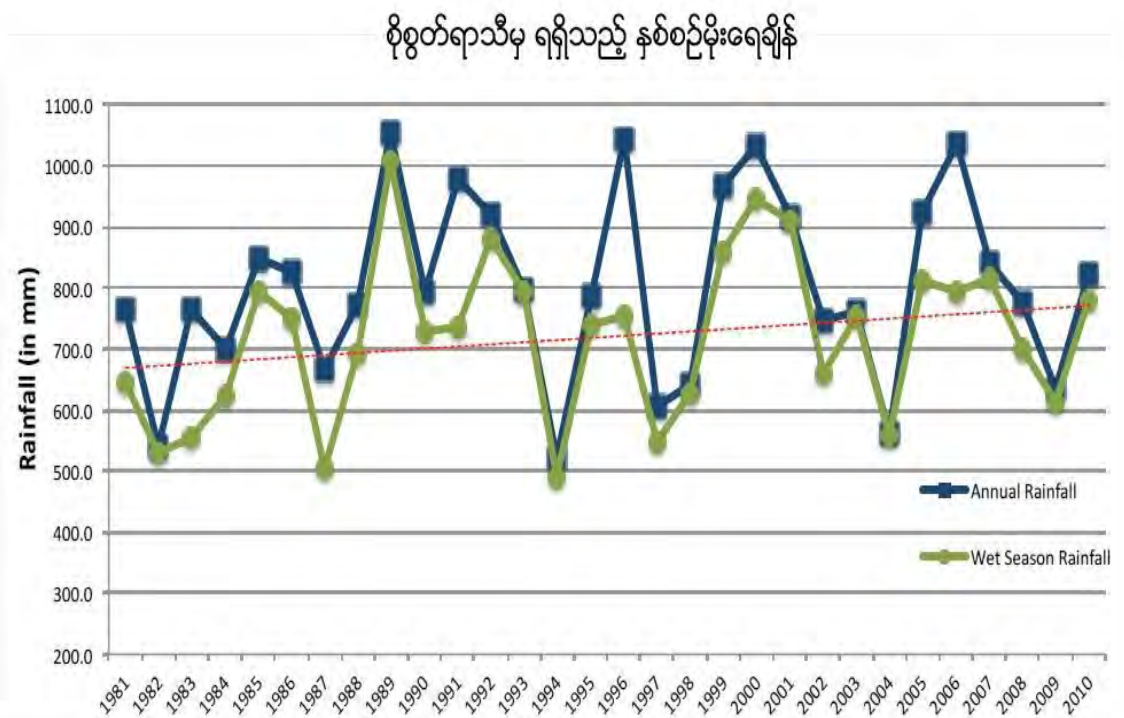
ဇယား ၂၊မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ၉ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

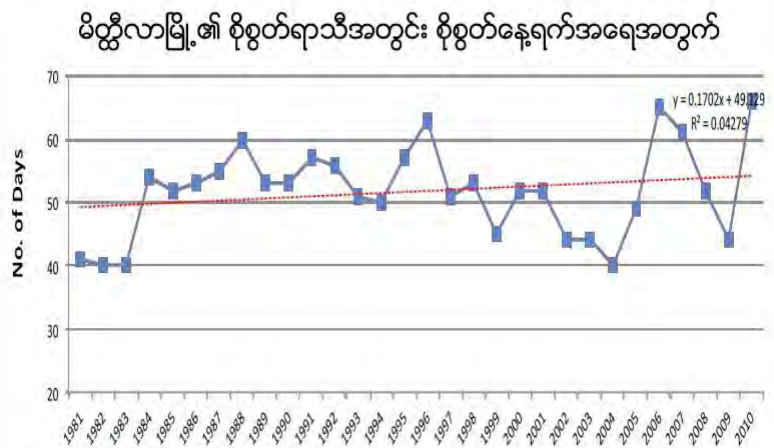

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀၆ မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀ မီလီမီတာ တို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကို လည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက် ကျော် လွန်သောမိုးရေချိန်များကိုတိုင်း တာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယ အခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်း တာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

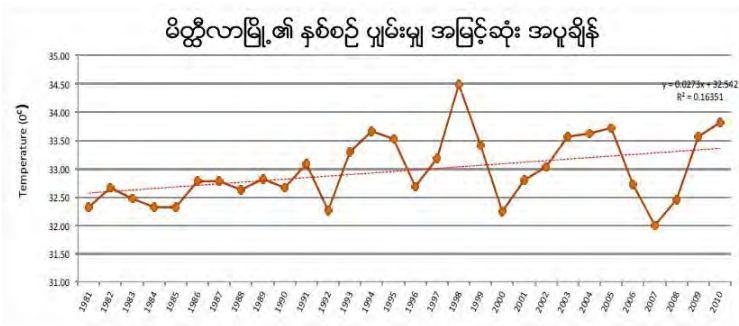
ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ် နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်၊ (၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့် အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉) ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနှေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက်ကျော် လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက် သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သား ရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း

ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

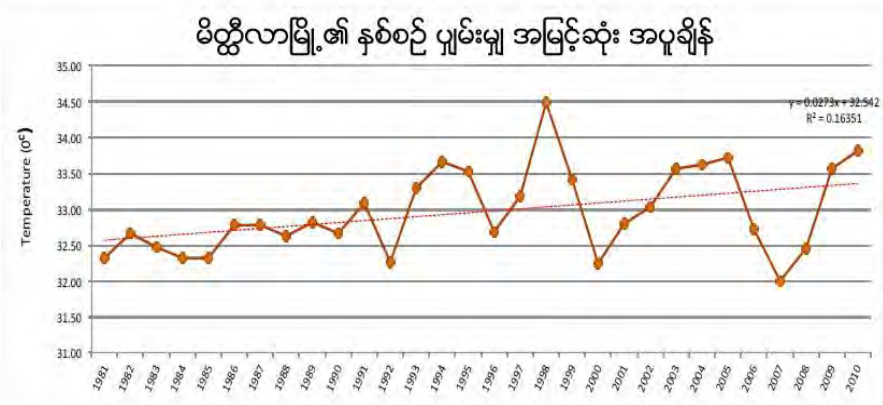
အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့် ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ

နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၂၁.၆၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေသည်။

၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) သည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဖယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု	နှင့် ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	ကျေးရွာရွေ့ပြောင်းခြင်း	၅၀ ကျော်	မုန်တိုင်းဆည်တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်	<ul style="list-style-type: none"> - ရွေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း - မြေများဝယ်ယူ၍ စိုက်ရခြင်း - တိရိစ္ဆာန်များရောင်း၍ မြေများဝယ်ယူခြင်း
၂။	မိုးခေါင်ခြင်း	၂၀၁၃ မှ ၂၀၁၄ ထိ	သစ်ပင်များမရှိတော့ခြင်းကြောင့်	<ul style="list-style-type: none"> - ရွေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း - ထင်းရောင်းစားကြခြင်း - မီးသွေးများဖုတ်ခြင်း - ငွေတိုးများရှာခြင်း - မြေများပေါင်စားရခြင်း
၃။	မိုးသီးကျခြင်း	၆၀ ခုနှစ်	ရာသီဥတုမမှန်ကန်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> - အိမ်များပြုပြင်ရခြင်း - သွပ်များလည်းပေးရခြင်း - ငွေတိုးများယူရခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရွာရွေ့ပြောင်းခြင်း

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မုန်တိုင်းအုပ်စု၊ ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် အိမ်ခြေ (၆၀) ရှိပြီး ကျေးရွာသည် မုန်တိုင်းဆည်တည်ဆောက်ရာတွင် ဆည်ဧရိယာနှင့်မလွတ်ကင်းသောကြောင့် ယခုနေထိုင်နေသောကျေးရွာအတွင်းသို့ ပြောင်းရွေ့လာခဲ့ကြရပါသည်။ ကျေးရွာကို လွန်ခဲ့သောနှစ် (၅၀) ခန့်က ရွေ့ပြောင်းလာခဲ့ကြပါသည်။ ကျေးရွာ ရွေ့ပြောင်းလာရခြင်းကြောင့် ယခင်မြေယာများဆုံးရှုံးသွားသောကြောင့် ကျေးရွာရှိသော ကျေးရွာလူထုမှာ အခြား အရပ်ဒေသသို့ပြောင်းရွေ့၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုလုပ်ခဲ့ကြရပါသည်။ ရွာရွေ့ပြောင်းသောကြောင့် မြေယာများဝယ်ယူရခြင်းများ ပြုလုပ်ရသောကြောင့် ယခင်မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သော တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူထားသော တိရိစ္ဆာန်များကို ရောင်းချကာ မြေယာများဝယ်ယူရခြင်း ကလေးများအား ကျောင်းထား ခြင်းများပြုလုပ်၍ ဖြေရှင်းခဲ့ရပါသည်။

မိုးခေါင်ခြင်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်းကို (၂၀၁၃-၁၄) ခုနှစ်များတွင် ခံစားခဲ့ကြရပါသည်။ မိုးခေါင်ရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ သစ်ပင်များခုတ်ခြင်း၊ သဘာဝသစ်တောများ မရှိသောကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင် သီးနှံများမစိုက်ပျိုးရခြင်း

ကြောင့် ပင်ငွေမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျေးရွာသူ/ သားများမှာ အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ကာလုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ ထင်းများကိုသွားရောက်ခုတ်ထွင်ကာ ထင်းများ ရောင်းစားရခြင်း၊ မီးသွေးများခုတ်ကာ ရောင်းစားရခြင်း၊ အခြားကျေးရွာများနှင့် မြို့ပေါ်မှ ငွေတိုးများ ယူကာစား သောက်ရခြင်း၊ မိမိပိုင်သောမြေယာများပေါင်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းများပြုလုပ်ရခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များရောင်းချ ကာ မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင် ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ကာ ဖြေရှင်းခဲ့ကြရပါသည်။

မိုးသီးကျခြင်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် မိုးသီးကျခြင်းကို လွန်ခဲ့သောနှစ် (၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင် ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ မိုးသီးကျခြင်းမှာ ရာသီဥတုမမှန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ မိုးသီးများကျခြင်းကြောင့် သီးနှံခင်းများပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်သွပ်များပေါက်ကုန်ခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များထိခိုက်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ မိုးသီးများကျသောနှစ်များတွင် အိမ်များပြင်ခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များဆေးကုဆေးထိုးခြင်း၊ သွပ်များအသစ်မိုးရခြင်း၊ ငွေတိုးများယူ၍ မိုးသီးကျခြင်း အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းခဲ့ကြပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

မိမိ၏အခြေအနေ၊ မူရင်းအခြေအနေ၊ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန် : ၈၅ ဇာ

ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

ရာသီခွင်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်
အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်	အနက်

= နေ
 = မိုး
 = ကျွန်းတက်
 = ရုတ်တရက်
 = ရေခဲမိုး
 = ရေခဲ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ
 = ကြေးမုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် တောင်သူလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေး၊ နေ့စား၊ ထန်းလုပ်၊ အရောင်းအဝယ်များ လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာလေးဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုသည် ယခင်နှစ်များထက် ဆိုးရွားလာသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သူများ နည်းပါးလာပါသည်။ ထန်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူများလည်း နည်းပါးလာပါသည်။ ဈေးမကောင်း ခြင်း၊ မိုးခေါင်သောကြောင့် ထန်းရည်များမထွက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများလည်း နည်းပါးလာပါသည်။ မိုးရွာနောက်ကျ၍ မစိုက်ရခြင်း၊ မိုးဦးကျချိန်တွင် မိုးနည်းခြင်း၊ သီးနှံများပိုးကျခြင်း၊ အပူချိန် ပြင်းသောကြောင့် သီးနှံစိုက်တောင်သူ နည်းပါးလာသည်။ နွေရာသီတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသူများလည်း နည်းပါးလာသည်။ ဝင်ငွေတွင် ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလများတွင် (၆) သိန်းခန့်စီဝင်၍ ကျန်သောလများတွင် ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ထွက်ငွေတွင် ဝါခေါင်လတွင်(၂)သိန်းကျော် ကျန် ကျန်သောလများတွင် (၁)သိန်း ထွက်ငွေရှိပါသည်။ ရောဂါကျရောက်မှုများတွင် လူများသည်မိတ်ပေါက်ခြင်း၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လတွင် ဖျားခြင်း၊ နတ်တော်လတွင် အအေးပတ်ခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ ရောဂါကျ ရောက်မှုတွင် တိရိစ္ဆာန်ကြက်နာ၊ နွားများအပူမိ၊ ကြက်နာ၊ ချေးပန်းခြင်း၊ အနာပေါက်ခြင်း၊ ပဲပေါက်ခြင်းများရှိပါ သည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံကို ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် အိမ်ခြေ (၆၄) အိမ်ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သောအိမ် (၄) အိမ်၊ သက်ကြီးရွယ်အို မသန်စွမ်းသောအိမ် (၂) အိမ်၊ တောင်သူ အိမ် (၃၈) အိမ်နှင့် လက်လုပ်လက်စားအိမ် (၁၆) အိမ်ရှိပါသည်။ ထိုကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်မှာ သစ်ပင်၊ စိုက်ပျိုးမြေ၊ ရေအရင်းအမြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ သရက်ပင်များလည်းရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများတွင် နမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ပြောင်း၊ ငရုတ်၊ မြေပဲများ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ်များမှာ ရွာဘုံပိုင်ချိုးရေတွင်း (၅) တွင်းရှိပြီး သောက်ရေတွင်း (၁) တွင်းရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်ရေတွင်းမှာ (၁၁) တွင်းရှိပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ဈေးဆိုင် (၁၂) ဆိုင်ရှိပါသည်။ (၂) ဆိုင်မှာ မုန့်ပဲသရေစာရောင်းချပြီး (၁၀) ဆိုင်မှာ ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်များရောင်းချကြပါသည်။ ထိုကျေးရွာတွင် ကား (၄)စီး ရှိပြီး မိတ္ထီလာ-ရေပေသို့ပြေးဆွဲကြပါသည်။ တောင်ပေါ်သို့လည်း ပြေးဆွဲကြပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းမရှိပါ။ ဖလံကျင်းကျောင်းသို့သွားရောက် ပညာသင်ကြားကြရပါသည်။ ညောင်ပင်သာရွာတွင် (Education ဘော်ဒါဆောင်)ဖွင့်ထားပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် သင်္ချိုင်းနှင့်ရေပိရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် သုံးရေကန် (၁) ကန်ရှိပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်တွင်ရှိသော ချောင်းနှင့်ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင်ရှိသောချောင်းမှာ ဘေးအန္တရာယ်အများဆုံးရှိပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်မစွမ်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက် နယ်မြေနှင့် နီးပါသည်။ ဖလံကျင်းစစ်တပ်ရှိပါသည်။ ထိုစစ်တပ်သို့ ၁ မိုင်နှင့် ၃ ဖာလုံခန့်ဝေးပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်စပ်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကြောင့် အရည်အသွေးလျော့ကျနေပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ရိုးများသို့စွန့်ပစ်ကြပါသည်။ သစ်ပင်များပြုန်းတီး ခြင်းနည်းပါးပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုရှိပါသည်။ အကြောင်း အရင်းမှာ ယခင်ကနွားချေးသုံးခြင်းကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းများပါသည်။ ယခုအခါမိုးမရွာခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာများ အသုံးပြုစိုက်ပျိုးလာသောကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုရှိ၍ သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့ကျနေပါသည်။ ညောင်ပင်သာ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုကိုးကွယ်ကြသည်။ ရွာတွင် အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ရွာဘုံပိုင်မီးစက်လည်း ရှိပါသည်။ လူဦးရေအပြောင်းအလဲရှိပါသည်။ ညောင်ပင်သာရွာသည် ရေပေဈေး၊ မုန့်တိုင်ဈေးသို့ သွားရောက်၍ ဝယ်ယူကြရပါသည်။ အိမ်ပိုင်းထဲမှာကစားကြပါသည်။ ရွာ၏ အနောက်ဘက်သို့သွားလျှင် ယာတောသို့သွားကြပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်သို့သွားလျှင် ယာတောသို့ရောက်ပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်သို့သွားလျှင် မန်းကျည်းတန်းသို့ရောက်ပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်သို့သွားလျှင် ဖလံကျင်းသို့ သွားရောက်ရပါသည်။ ထိုသို့လူမှုရေး၊ ပညာရေးအရသွားလာကြပါသည်။ ညောင်ပင်သာရွာသည် မိတ္ထီလာသို့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအရ သွားလာလှုပ်ရှားလျက်ရှိကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ရွာ၏တောင်ဘက်တွင်ရှိသော ချောင်းနှင့်ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင်ရှိသော ချောင်းမှာ ဘေးအန္တရာယ်အများဆုံးရှိပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်မစွမ်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ရွာ၏ အနောက်ဘက်သို့သွားလျှင် ယာတောသို့သွားကြပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်သို့ သွားလျှင် ယာတောသို့ ရောက်ပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်သို့သွားလျှင် မန်းကျည်းတန်းသို့ရောက် ပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်သို့သွားလျှင် ဖလံကျင်းသို့ သွားရောက်ရပါသည်။ ကလေးငယ်များမှာ အိမ်ပိုင်းများတွင်သာ မြူးတူးပျော်ပါးကစားကြပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်းဆိုင်ရာများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့် အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လျာညီထွေမှု ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်	အစားအသောက်အဆင်ပြေခြင်း ၊ ဝင်ငွေရခြင်း၊ အသက်မွေးလုပ်ငန်းများကို ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်တယ်	- မျိုးပြန်မရ၊ - အထွက်နှုန်းနည်းခြင်း - ပိုးများကျခြင်း	- ရေသွင်းစိုက်ခြင်း - ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ တခြား သီးနှံပြောင်းစိုက်ရန် (ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော)
နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်	စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေ ရောင်းချခြင်း၊ ဝင်ငွေရ၊ အခြား ပြန်လည်ထူထောင်လို့ရ	- အစာရေစာရှားပါးခြင်း - ရောဂါကျ - ခွာနာလျာနာဖြစ် - သေတယ်	- တိရိစ္ဆာန်အစာဖူလုံရန်	-
ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး၊ လှည်း	လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင် နိုင်	- တခါတလေ စက်ပစ္စည်းချို့ယွင်း နိုင်	- စနစ်တကျသိုလှောင်ခြင်း - မျိုးချန်မထားပါ	- အကြံပြုချက်မရှိပါ
ဆိတ်	- စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်အတွက် အသုံးဝင်ခြင်း	- ဝဲရောဂါကျခြင်း - အစားအစာရှားပါးခြင်း - အအေးလွန်ကဲခြင်း	-	- စက်ပြင်သင်တန်း လိုအပ်တယ်
လက်တွန်းထွန်စက်	- လွယ်လင့်တကူ အချိန်မီမြန်မြန် ထွန်ယက်နိုင်	-	-	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နေသော အချိန်တွင် နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ် သီးနှံများသည် ဝမ်းစာရေးအတွက် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်သော မျိုးပြန်မရခြင်း၊ အထွက် နှုန်းနည်းခြင်း၊ ပိုးမွှားများကျရောက်ခြင်းစသော ရောဂါများ ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ ရေသွင်းစိုက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး များဖြန်းခြင်းများဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ နည်းပညာ၊ အခြားသီးနှံပြောင်းစိုက်ရန်၊ ဒေသနှင့် ကိုက်ညီ သောနည်းပညာ များလိုအပ်ပါသည်။

နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် မွေးမြူရေးအတွက် နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်များကို ရောင်းချ ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရ၍ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ပါသည်။ အစာရေစာရှားပါး ခြင်း၊ ရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ ခွာနာ လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ သေကြေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်အစာများ လုံလောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

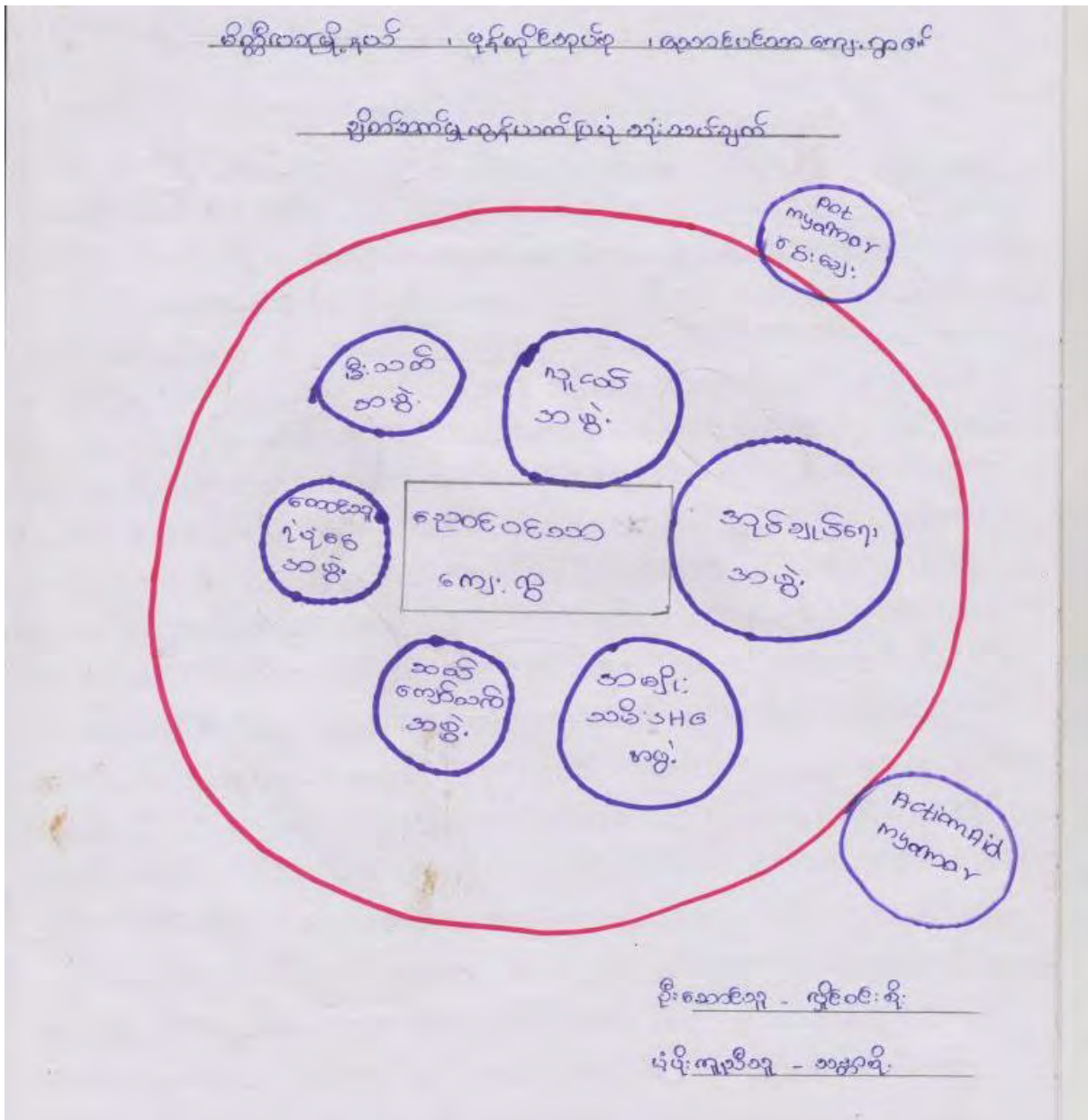
ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး၊ လှည်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ရောင်းဝယ်ရေးအတွက် ကား၊ ဆိုင်ကယ်များကို အဓိက သုံးစွဲထားပါသည်။ စက်ချို့ယွင်းသောအခါ ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရခြင်း၊ ဆရာခေါ်ရခြင်းကြောင့် စက်ပြင်သင်တန်းများ လိုအပ်ပါသည်။

လက်တွန်းထွန်စက်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် လက်တွန်းထွန်စက်အား လွယ်လင့်တကူနှင့် အချိန်မီမြန် မြန်ထွန်ယက်နိုင် စေရန်အတွက် အသုံးပြုပါသည်။ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေမရှိပါ။ ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစုအတွက် သီးသန့်ရန်ပုံငွေမရှိပါ။ ဈေးသို့ အနည်းငယ် လက်လှမ်းမီပါသည်။ အရင်းအမြစ် အနေနဲ့ ထန်းတက်ခြင်းလုပ်ငန်း အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက တစ်ရွာလုံး ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းခြင်းကို မခံနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများသည် ရာသီဥတုဖော်ပြန်ပါက ထိခိုက်အလွယ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မုန်တိုင်အုပ်စု၊ ညောင်ပင်သာကျေးရွာသည် အဖွဲ့စုစုပေါင်း (၈)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ (၆)ဖွဲ့ရှိပြီး၊ ပြင်ပမှလာရောက်ကူညီနေသောအဖွဲ့ (၂)ဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းစုပေါင်းထားပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိသော သာရေး၊ နာရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရွာ၏လုပ်ငန်းများကို ကျေးရွာအမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့နှင့် လူငယ်အဖွဲ့ များနှင့်ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏နောက်တွင် အမျိုးသမီး S.H.G အဖွဲ့က ကျေးရွာ၏ အရေးပါသောအလုပ်များဖြစ်သော မီးလင်းရေးလုပ်ငန်း၊ ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးပွဲ များတွင် လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများ၊ ရေလှူခြင်း၊ ဘုရားပန်းများ လည်းခြင်း၊ ဓမ္မစင်္ကြာအဖွဲ့များဖွဲ့ခြင်း၊ စက်အသင်းများ ဖွဲ့ကာ ဘုရားပွဲများတွင် အာဟာရတိုက်ကျွေးခြင်းများ ပြုလုပ် ကြပါသည်။ မီးသတ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းနေရာသီတွင် မီးဘေးလုံခြုံစေရန် မီးကင်းစစ်ခြင်း၊ အိမ်များအား သဲ၊ ရေ၊ မီးချိတ်၊ မီးကပ်များစစ်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာ၏လုပ်ငန်းတွင် ဝင်ရောက်ကူညီဆောင်ရွက်မှုပြုလုပ်ကြပါသည်။ တောင်သူရန်ပုံငွေအဖွဲ့သည် ကျေးရွာတောင်သူလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူများပြေလည်စေရန် ငွေအတိုးနှုန်းသက် သက်သာသာနှင့် ချေးပေးထားပါသည်။ Pact myanmar အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း အပတ်စဉ်ချေးငွေများချေးကာ ကူညီပေးခြင်း၊ ကလေးများမွေးသောအခါ ကူညီပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ Actionaid အဖွဲ့သည် ကျေးရွာ အတွင်း တောင်သူရန်ပုံငွေ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့၊ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့များ၊ ရေတွင်းများ၊ ကလေးများ ပန်းချီဆွဲခြင်း၊ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများဟောပြောပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ အဓိကကျသောဆုံးဖြတ်ချက်ကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ကျန်သောအဖွဲ့များမှ ပိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်းပြဿနာဖြစ်လျှင် မျှတစွာဖြေရှင်းပေးခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး သာရေး နာရေးတို့တွင် ဦးဆောင်၍ ပြုလုပ်ခြင်း
မီးသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာနေရာသီအချိန်တွင် မီးချိတ်၊ မီးကပ်၊ သဲပုံး၊ ရေပုံးများပြုလုပ်ခြင်း၊ မီးကင်း သံချောင်းခေါက်ခြင်း။
လူငယ်အဖွဲ့	ရပ်ရွာထဲတွင် ဆွမ်းလောင်းပွဲ ရေခဲတိုက် ထမင်းကျွေးရေခပ်ခြင်း။
အမျိုးသမီး SHG အဖွဲ့	ကျေးရွာအတွက် ငွေစုဆောင်းခြင်းနှင့် ကျေးရွာအတွက် အထောက်အကူပြုခြင်း။
ဆယ်ကျော်သက်	ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းရေး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ဘုရားပန်းလဲခြင်း။
တောင်သူအဖွဲ့	တောင်သူအတွက် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးရန် အဓိက ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
AAM	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခြင်း။ ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည် ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကိုကျေးရွာအတွင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးပြ မှင့်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပြုလုပ်ခြင်း။
Pact Myanmar	အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရည်ရွယ်ချက်

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးကိစ္စများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ကွာဟချက်များကို သိရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုနှုန်းသည် (၈၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် (၇၀%) ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများရှိရာတွင် တစ်ဆင့်စကားတစ်ဆင့်နားဖြင့် ပိုင်းဝန်းလာ၍ လုပ်ကိုင်ပေးခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုအားကောင်းခြင်း၊ ပြောရဲဆိုရဲမှုရှိခြင်း၊ အချိန်ပေးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပန်းရံလုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ အချိန်မပေးနိုင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ အားနေရာပေးခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် များနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လုံခြုံမှု

လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၁၀၀%)နှုန်း အပြည့်ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါသည်။ လုံခြုံမှုအခြေအနေတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများသည် တန်းတူရှိကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသမီးများသည် မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုရှိခြင်း၊ အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများကို လှောင်ပြောင်မှုမရှိခြင်း၊ မိဘများက အမျိုးသမီးများအား ယုံကြည်မှုပေးခြင်း၊ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများအား မောင်နှမအရင်းသ ဖွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးအမျိုးသားတန်းတူဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၉၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါ သည်။ အမျိုးသမီးများ ရပ်ရေး၊ ရွာရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လက်ခံနိုင်မှု အနည်းငယ်နည်းပါးပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် မိမိကိုယ်ကို မယုံကြည်ခြင်း၊ အမျိုးသားများအား နေရာအများဆုံးပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း နောက်မှလိုက်လုပ်ခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီများတွင် အမျိုးသမီးအား ထည့်သွင်းထားသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အမျိုးသားများက ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများအောက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် နည်းပါးပါသည်။

ပညာတက်မြောက်မှု

ပညာတက်မြောက်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည်(၈၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ပညာတက်မြောက်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများအောက် နည်းပါးပါသည်။ အမျိုးသမီးများ ပညာတက်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်းမှာ မိဘများကအမျိုးသမီးများအား အမျိုးသားများလောက်အားမပေးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်ရှာရာတွင်လည်း အမျိုးသားများ

လောက်မလွယ်ကူဘူးဟု ယူဆခြင်း၊ အမျိုးသမီးများကလည်း အမျိုးသားများအား ဦးစားပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် အချိန်ကုန်နေခြင်းကြောင့် ပညာတက် မြောက်မှုအပိုင်းတွင် နည်းနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ

ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေတွင် အမျိုးသားများသည်(၁၀၀%)ရှိပြီး အမျိုးသမီးများသည် (၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများအောက်နည်း နေခြင်းမှာ အမျိုးသမီးများကလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်း၊ အမျိုးသမီးများကအားနွှဲခြင်း၊ အမျိုးသားများအားဦးစားပေးခြင်း၊ အမျိုးသားများဦး ဆောင်သည့်အတိုင်း အမျိုးသမီးများလိုက်လုပ်ခြင်း တို့ကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေရှာဖွေမှု

ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၈၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည်(၁၀၀%) ရှိပါသည်။ ဝင်ငွေ ရှာဖွေနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများနည်းနေခြင်းမှာ လုပ်နိုင်ခြင်းအင်အားမတူညီခြင်း၊ လုပ်ခလစာကွာဟခြင်းကြောင့် အမျိုးသားများသာ ထွက်၍ အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ အစိုးရအလုပ် လျှောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ အမှတ်ခွဲ၍ခေါ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ရခြင်းတို့ကြောင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက နည်းနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် ဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည်(၁၀၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၇၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုတွင်များနေရခြင်းမှာ ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများရှိခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုအိမ်မှုကိစ္စလုပ်ရမည်ဟုယူခြင်း၊ ဒေသရဲ့ကိုက်ညီမှုရှိအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ မိဘများက အမျိုးသမီးများအား အိမ်မှုကိစ္စအလုပ်များကို ကလေးဘဝက တည်းကသင်ပေးခြင်း၊ အမျိုးသားများက ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှု အများဆုံးဖြစ်၍ အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် လုပ်မှုနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများအိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုများနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၈၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများနည်းနေခြင်းမှာ ရှေးရိုးစွဲအယူအဆအရ အမျိုးသားများ၏ အမည်ဖြင့်သာမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများအား ဦးစားပေးခြင်း၊ မိဘများကလည်း အမျိုးသားများ အားဦးစားပေးခြင်းတို့ကြောင့် နည်းနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှု

အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၇၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည်(၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများအောက် နည်းနေခြင်းမှာ အင်အားမမျှတခြင်း၊ အမျိုးသားများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက ပင်ရောက်ဆောင်ရွက်ပေးသော်လည်း အားစိုက်ရသောလုပ်ငန်းများ တွင် အမျိုးသားများသာလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများက နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများက (၇၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၉၀%)ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသမီးများ အိမ်မှုကိစ္စတွင် အများဆုံးအလုပ်လုပ်ရခြင်း၊ လုပ်ခလစာကွာဟခြင်းကြောင့် အမျိုးသားများအားဦးစားပေးခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်းအလုပ်လျှောက်ရာတွင် အမျိုးသမီး အမျိုးသားများ အမှတ်ကွာဟ၍ ခေါ်ယူခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများ က နည်းနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများကြုံတွေ့နေရသော ဘေးအန္တရာယ်များ

အမျိုးသမီးများ ကြုံတွေ့နေရသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုနည်းပါးခြင်း၊ ဦးဆောင်မှုနည်းပါးခြင်း၊ ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ ပင်ငွေနည်းခြင်းကြောင့်၊ အိမ်ထောင်ရေးမသာယာခြင်း၊ အမျိုးသားများ၏ နှိမ်ချမှု ခံရခြင်း၊ အချိန်မပေးနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ညောင်ပင်သာကျေးရွာအတွင်းတွင် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ PACTအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့(S.H.G)အဖွဲ့ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့များရှိတယ်ဟု ဖြေကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွေက ဘာလုပ်ငန်းတွေလုပ်သလဲဟုမေးရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ရပ်ရွေးရွာရေးကိစ္စများ တွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပြီး အမျိုးသမီးS.H.G အဖွဲ့မှ မီးလင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးရန်ပုံငွေများထားရှိပြီး ကူညီပေးသည်။ မီးသတ်အဖွဲ့မှ မီးဘေးအတွက် မီးချိတ်မီးကတ်များစစ်ဆေးပေးခြင်းများ၊ လေခရာမှုတ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းတွေ၊ ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် ဘယ်လိုကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး နေထိုင်ကြသလဲဟုမေးရာ (ဥပမာ အဆောက်အဦတွေ၊ စားစရာတွေ) ဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ မိုးရွာခါနီးတွင် စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ပြင်ဆင်ခြင်းတွေ၊ ရေခြားပါးသည့်အတွက် ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်ဟု ဖြေကြပါသည်။ အချို့က သီးနှံအသက်ရင့်ပျိုးများ ပြောင်းစိုက်ခဲ့သည်ဟု ပြောကြပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဆက်စပ်၍ ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုများ အတွက် ကာကွယ်ပြင်ဆင်မှုများ မရှိကြပါ။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ သဘာဝဘေး အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်သည့်အတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးတွေပြုလုပ်သင့်ကြောင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက် (၅၀%) သက်သာသည်ဟု အကြံပြုဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ပညာသင်ယူရန်အတွက် ဖလံကျင်းကျောင်း သို့ သွားရောက် သင်ယူရသောကြောင့် ယာဉ် အန္တရာယ် စိုးရိမ်ခြင်း။ အခြားဖြစ်စဉ်များ မရှိပါ။	`ကျေးရွာတွင် မူလွန်ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖွင့် လှစ်သင်ကြားခြင်း။
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ထိခိုက်လွယ်နွမ်းပါးမိသားစုများရှိ ကလေး များမှာ ကျောင်းပိတ်ကာလတွင် အလုပ်ထွက် လုပ်ရခြင်း။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင် ပေးရန်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေခြင်းကြောင့် ရပ်ရေး ရွာရေးကိစ္စရပ်များတွင် လူကြီးများမှ ဦးဆောင် လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ကလေးများမှာ ပညာ သင်ယူမှုနှင့် နွေရာသီကာလတွင် အချို့ သော ကလေးများမှာ အလုပ်-လုပ်ခြင်းသာ ရှိသည်။	ဆယ်ကျော်သက်လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ကလေးများ ပါဝင်လာစေရန် ပိုမိုအားဖြည့်လုပ်ဆောင်ခြင်း။
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	ကလေးများ၏ ပညာရေးအား အားပေးမှု ကောင်းသောကြောင့် မိဘများအနေဖြင့် ကျောင်းစရိတ် ခက်ခဲမှုများရှိကြသည်။ အခြား ငွေတိုးချေးအဖွဲ့များမှ ငွေတိုးပေး၍ ပညာသင်ကြားမှုအား လုပ်ဆောင်ပေးနေရသည်။	အတိုးနှုန်းပေးခြင်းကြောင့် အဆင်မပြေဖြစ်ခြင်း၊ များကြောင့် ကျေးရွာတွင် စုပေါင်းငွေစုငွေချေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိုးခေါင်ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် အနာစိမ်းပေါက် ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ရောဂါများ ဖြစ်ပွားရခြင်း	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများပေးရန်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျေးရွာတွင် အခြေခံမူလတန်းကျောင်း မရှိခြင်း။ ၁-မိုင်ခန့်ဝေးသော ဖလံကျင်းကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ယူရခြင်း။	ကျောင်းကြို/ပို့ အတွက် စီစဉ်ပေးခြင်း။ လမ်းယာဉ်ထိန်းထားရှိပေးခြင်း။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နွေတွင် ရေရှားပါးခြင်း များ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာများ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများတွင် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုများ ပိုများနိုင် ပြီး လျစ်လျူရှုမှုများ ပိုများနိုင်	ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့် အရာများ ပြုလုပ်ရန်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကလေးငယ်များအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့် မကျိုးတန်း (မူလတန်း) နှင့် ဖလံကျင်း (အထက်တန်းကျောင်း)သို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြရသည်။ ထိုသို့ သွားရောက် ရသောကြောင့် ယာဉ်အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရမှုရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်း နွမ်းပါးသော မိသားစုမှ ကလေး များအနေဖြင့် နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ဝင်ငွေရရှိစေရန် အခြားဒေသ သို့သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ကြရသည်။ ကလေးများအနေဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ အနားယူပျော်ပါး ရခြင်း မရှိပေ။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာမှ မိဘများမှာ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မရွေး ပညာရေးအား လိုလား အားပေးကြ သော မိဘများဖြစ်သည့်အလျောက် ကလေးများ၏ ကျောင်းစရိတ်အား ခက်ခဲစွာ ငွေတိုးယူ၍ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းများလည်း ရှိသည်။ နွေရာသီတွင် ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ကလေး များ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ရေရရှိရန်လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ ပိုမိုတဆ ထက် တဆ များပြားလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် ကျရောက်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးသီး ကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အဆို ပါ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဖြစ်ပွားမှု အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းပြုစု၍ သက်ဆိုင်ရာ များနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် လုပ်ဆောင်မှုများအား မတွေ့ရှိရပေ။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်အုပ်စု များမှာ ဆင်းရဲသောမိသားစုတွေ၊ ကလေးတွေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ကျေးရွာနှင့်သက်ဆိုင်သော အန္တရာယ်ပြမြေပုံ၊ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံများ ရေးဆွဲထားမှုမရှိပါ။

မိုးလေဝသအားခန့်မှန်းရာတွင် ပဲဇင်းများအနိမ့်ဂဲလျှင် မိုးရွာတတ်သည်။ ပုံးမရေသည် သည့်(၃)ရက်လုံးလေတိုက်လျှင် မိုးကောင်းတတ်သည်။ (၃)ရက်လုံးလေမတိုက် လျှင် မိုးခေါင် တတ်သည်ဟု မှတ်သားထားပါသည်ဟု ဖြေကြသည်။ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ တွေ့ရှိလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ရှိပါတယ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မီးကင်းအဖွဲ့များ ဖြစ်ပါတယ်ဟု ပြောကြသည်။ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးတာဝန်ခံတွေမှာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေး မှူးရုံးနှင့် ရပ်ရွာလူထုအချင်းချင်း သတင်းပြန်ကြားသည်ဟု ပြောကြသည်။ နောက်ဆုံးသတင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသူများနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ဇယားကို ကပ်ထားပါသလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ အချို့ လုပ်ငန်းစဉ်များအား ကပ် ထားလေ့ရှိပါသည်။ အမြဲတမ်းတော့လုပ်ငန်းစဉ်ဇယားများအား မကပ်ပါဟုပြောကြသည်။ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိသလားဟုမေးရာ မရှိပါဟု ဖြေကြသည်။

ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေး ချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်သောစွမ်းဆောင်ရည် များ ရပ်ရွာလူထုတွင်ရှိလား ဟုမေးရာ မရှိသေးပါဟု ဖြေကြသည်။ ထိုအခါ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား လက်ခံ မည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် ဆက်သွယ်ထားပါသလားဟုမေးရာ မရှိသေးပါဟုဖြေကြသည်။ ထို့နောက်ဦးဆောင်ဆွေးနွေး သူမှ ရွာမှကြိုတင်သတိပေးချက်များအား မည်သို့မျှဝေသလဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ အော်လံများနှင့် အော်ပေးခြင်း၊ မီးလေဘေး အတွက်ဆို ခရာမှုတ်ခြင်းများဖြင့် ဖြန့်ဝေပါသည်ဟု ပြောပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအသုံးပြု ရန် ကိရိယာများတပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလားဟု မေးရာ မရှိပါဟု ပြောကြသည်။ ရပ်ရွာလူထုသဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ၊ အရေးအပေါ် တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များ လေ့ကျင့်ထားရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ အန္တရာယ်ပြမြေပုံများရေးဆွဲရန် တစ်ဦးချင်းမိသားစုများ အတွက် ဘေးကင်းခိုလှုံရန်အတွက် အဆောက်အဦး၊ ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းများအား သေချာပြုစု ရန်လိုအပ် ကြောင်းပြောခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် မသန်စွမ်းသူများ ပြုစုရန် ကော်မတီ၊ အရေးအပေါ် ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်း၊ ရေ၊ အစားအစာ၊ ရေရရှိစေရန်နည်းလမ်းများအားရှာဖွေထား ရန်၊ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများလုံ လောက်မှုရှိရန်၊ အခြေခံအသိပညာပေးသင်တန်းများ၊ ကြိုတင်သတိပေးခြင်း နှင့် သဘာဝဘေးစီမံ ခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်နှင့် နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များတောင်းခံရန် အကြံပြုဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့် မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင် သဘာဝအရင်းအ မြစ်များကို ထုတ်ယူ အသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များ သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းလောင်စာဆီများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာ သီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းစသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို သိရှိစေရန်ဟု ပြောခဲ့ပြီး မေးခွန်းများအား လုံးကို ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများအား တစ်ခုချင်းမေးခဲ့သည်။ အားလုံးပူးပေါင်းပါ ဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ သည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဒီရွာမှာ လူမှုရေးပဋိပက္ခများရှိလားဟု မေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ယခုချိန်ထိ မရှိသေးပါဟုပြောခဲ့ကြသည်။ ရပ်ရွာလူကို စိတ်ဝမ်းကွဲ စေတဲ့အဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းတွေရှိလားဟုမေးရာ မရှိပါဟု ဖြေခဲ့ကြပါသည်။ ပေါင်းစည်းစေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းတွေရော ရှိလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ရှိပါတယ်။ Pact Myanmar, Actionaid မှ ဖွဲ့ပေးသောအမျိုးသမီး S.H.G အဖွဲ့များဟုဖြေခဲ့သည်။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ထို အဖွဲ့အစည်းတွေမှ လိုအပ်သည့် တာဝန်တွေအပြည့်အဝရှိလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေး သူများမှ တာဝန်ယူမှုအပြည့်ရှိပါတယ်ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးခ ျက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရေ ဘက်မှုအာ ့း	သက်ရော က်မှုအတို ့းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချ က်
မိုးသီးကျခြင်း	X	X	X	XXX	-	-	-	XXX	XXX	၁၂/၁
မိုးခေါင်ခြင်း	XXX	XXX	XXX	-	-	-	-	XX	XXX	၁၂/၁
အပူလွန်ကဲခြင်း	X	X	X	XXX	-	-	-	XXX		၆/၄
နွားများခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း	XXX	X	X	-	-	-	-	XXX	XX	၁၀/၃
အပူအအေးမမျှခြင်း	XX	X	X	-	-	-	-	XXX	XXX	၁၀/၃
ရေရှားပါးခြင်း	XX	X	X	-	-	-	-	XXX		

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ခွဲခြား သတ်မှတ်ခြင်းရေးဆွဲရာ တွင် ဘေးအန္တရာယ်(၆)မျိုးဖြစ် ခဲ့ဖူးပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁)မိုးသီးကျခြင်း၊ (၂)မိုးခေါင်ခြင်း၊ (၃)အပူ လွန်ကဲခြင်း၊ (၄)နွားများခွာနာလျာနာဖြစ်ခြင်း၊ (၅)အပူအအေးမမျှခြင်း၊ (၆)ရေရှားပါးခြင်းတို့ဖြစ် သည်။

(၁)မိုးသီးကျခြင်း

၁၃၆၄ ခုနှစ်တွင် မိုးသီး(၁)ကြိမ် ကျဖူးပါသည်။ မိုးသီးကျခြင်းသည် မိနစ် (၂၀)ခန့် ကြာမြင့် ခဲ့ပြီး မိုးနှောင်းကာလတွင် ကျခဲ့ပါသည်။ မိုးသီးမကျခင်အချိန်နှင့် ကျပြီးအချိန်တွင် သတိပေးချက် များလုံးဝမကြားရပါ။ မိုးသီးများကျခြင်းကို တစ်ရွာလုံးခံစားခဲ့ကြရပြီး ယာခင်းများပျက်စီးခြင်း၊ သွပ်မိုးများပေါက်ခြင်း၊ ပြင်ပထွက် အလုပ်လုပ်ခြင်းများ ပေါများလာပါသည်။

(၂)မိုးခေါင်ခြင်း

လွန်ခဲ့သော(၃)နှစ်ခန့်မှစ၍ မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ မိုးခေါင်ခြင်းသည် မိုးရာသီတွင်ပင်မရွာ ဘဲ သုံးကြိမ်ခန့် ဖြစ်ခဲ့သည်။ မိုးခေါင်ခြင်းဒဏ်ကို တစ်ရွာလုံးခံစားခဲ့ရပြီး သီးနှံများပျက်စီးခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြင်ပထွက်၍ အလုပ်လုပ်သူများလည်း ပေါများလာခဲ့သည်။

(၃)အပူလွန်ကဲခြင်း

ယခင်နှစ်ကနှင့်ယခုနှစ်တွင် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းသည် ပြင်းအားအလွန်များ ပြီး နွေရာသီအလယ်ပိုင်းအချိန်တွင် အဖြစ်များပါသည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကို တစ်ရွာလုံးခံစားရပါသည်။

(၄)နွားများခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၈)နှစ် (၉)နှစ် အချိန်ခန့်က နွားများခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်းသည် နွေရာသီအစောပိုင်းတွင် အဖြစ်များပါသည်။ နွားများခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်းသည် တစ်ရွာလုံးနွားများဖြစ်ခဲ့ပြီး နွား (၉)ကောင်ခန့် သေဆုံးခဲ့ သည်။

(၅)အပူအအေးမမျှခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ်ခန့်က အပူအအေးမမျှခြင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ အပူအအေးမမျှခြင်းသည် ရာသီအကူး အပြောင်းကာလများတွင် အဖြစ်များပြီး တစ်ရွာလုံးခံစားခဲ့ကြရသည်။ အပူအအေးမမျှခြင်းကြောင့် လူများ ဖျားနာမှုများ ဖြစ်ခဲ့သည်။

(၆)ရေရှားပါးခြင်း

ရေရှားပါးခြင်းသည် (၃)ကြိမ်ခန့် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရေရှားပါးခြင်းသည် (၂) လခန့် ဖြစ်ပြီး နွေရာသီအလယ်ပိုင်း အချိန်တွင် အဖြစ်များပါသည်။ ရေရှားပါးခြင်းကို တစ်ရွာလုံးခံစားရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥါန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥါန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ချောင်းခွေးကျွန်းတွင် မိုးခေါင်ခြင်း အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	အလွန်ပူပြင်းပြီး ခြောက်သွေ့ လာတယ် မိုးပုံမှန်မရွာခြင်း	နေအရမ်းပူတယ် အရင်နှစ်က ထက် ဒီနှစ်က ပိုပြီး ပူပြင်းလာတယ်	- ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း - တိရစ္ဆာန်တွေ အတွက်အစာ ရေစာရှားပါးလာခြင်း။	ကဆုန်လ နယုန်လဆန်း မိုးစရွာမယ်၊ ပုံမှန်ရွာသောလမှာ ပါဆို၊ပါခေါင် တော်သလင်းလတွေမှာ မိုးရွာမယ်	-ယခုရှိသော ရေတွင်းများ အား ပြန်လည် ပြုပြင်ပြီး မွန်းမံခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း -	-အုပ်ချုပ်ရေးမှူး -ကော်မတီဝင်များ -

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်အလိုက် မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားပါးခြင်းနှင့် မိုးသီးကျခြင်းများအား ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသည်။ မကြာသေးမီ လပိုင်းအတွင်းက အလွန်ပူပြင်း၍ လူများဖျားနာခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါကျရောက် ခြင်းများ ရှိခဲ့သည်။ ယခုနှစ်တွင် မိုးဦးအပင် နောက်ကျခြင်းကြောင့် သီးနှံပင်များကို လတိုသီးနှံများအား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးကောင်းမည် ဟုသိထား၍ ကန်ပန်လည်ပြုပြင်တူးဖော်ခြင်းများ ပြုလုပ် ထားကြသည်။ ရိုရင်းစွဲရေအား ချွေတာ သုံးစွဲကြသည်။ နှစ်စဉ်ရေကန်ထိန်းသိမ်းခြင်းအား ကော်မတီနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကာ လုပ်ဆောင် ကြသည်။ မိုးလေဝသ သတင်းအချက်အလက်ကို အဓိကအားဖြင့် ရေဒီယိုမှ နားထောင်ကြသည် ဟု တက်ရောက်လာသူများမှ ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့သည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	စိုက်နည်းစနစ်	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	ရွာတောင်ဘက်တွင် ရေတွင်းတူးခြင်း	ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနည်းပညာ များ ရရှိခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်		မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	၄	၁
စိုက်နည်းစနစ်			စိုက်နည်းစနစ်	စိုက်နည်းစနစ်	စိုက်နည်းစနစ်	၃	၂
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း				သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	၂	၃
ရွာတောင်ဘက်တွင် ရေတွင်းတူးခြင်း					ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းများ	၀	၅
ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနည်းပညာ များ ရရှိခြင်း						၁	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းတွင် မနင်းနင်းဆွေမှ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကျေးရွာသူ/ သားများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ (၁)မိုးသီးကျခြင်း၊ (၂)မိုးခေါင်ခြင်း၊ (၃)နွားများခွာနာလျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ (၄)အပူလွန်ကဲခြင်း၊ (၅)အပူအအေးမမျှခြင်း တို့ရှိပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ အထက်ဖော်ပြပါ ဘေးအန္တရာယ်များမှ ဘယ်လိုဖြေရှင်းလိုက်လျှင် ကာကွယ်နိုင်မလဲဟု ပြောပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ မိုးသီးကျခြင်းတွင် ဘယ်လိုဖြေရှင်း ရင်ဆိုင်မလဲ ဟုမေးရာ ရေဒီယိုမှသတင်းပေးချက်များနားထောင်ပြီး ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များပြုလုပ်ခြင်း နည်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်ဟုပြောခဲ့သည်။ ဦးဆောင်သူက မိုးခေါင်ခြင်းကိုဘယ်လိုဖြေရှင်း မလဲဟုမေးရာ ရာသီဥတုဒဏ် ခံနိုင်သောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် မိုးခေါင်မှုဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်ဟု ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ မှပြောပါသည်။ ဦးဆောင်သူက အပူလွန်ကဲခြင်းကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲဟုမေးရာ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် အပူလွန်ကဲတာကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည် ဟုပြောပါသည်။ နွားများခွာနာလျှာနာဖြစ်ခြင်းဖြင့် ဘယ်လိုမျိုးလုပ်ရင် ဖြေရှင်း နိုင်မလဲဟုမေးရာ ရွာသူ/ရွာသားများက အရင်တုန်းကဖြစ်ခဲ့တာဆိုတော့ အခုလက်ရှိမှာတိရိစ္ဆာန်တွေကို ဆေးကု ပေးတဲ့ဆရာရှိနေပါသည် မလိုအပ်တော့ပါဟု ပြောသည်။ ဦးဆောင်သူက ရေရှားပါးခြင်းကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲဟု မေးရာ ရွာတောင်ဘက်တွင် ရေတွင်းတူးခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်ဟု ပြောပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ အပူအအေး မမျှခြင်းကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းနိုင်မလဲဟုမေးရာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနည်းပညာများရရှိရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု ရွာသူ/သားများ

က ပြောခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းလမ်းများကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းတွင် ရပ်ရွာ ၏ ဦးစားပေးအဆင့် (၁)မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (၂)စိုက်နည်းစနစ် (၃)သစ်ပင်စိုက်ခြင်း (၄)ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ရေတွင်းတူးခြင်း (၅)ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သောဗဟုသုတနည်းပညာများ ရရှိခြင်း စသည်တို့ကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

အကြောင်းအရာ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	၁၀ သိန်း၊ အဆင်ပြေလာမယ်၊ စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေမယ်၊ အလှူအတန်းလုပ်နိုင်မယ်	၃	ပိုက်ဆံရှိတော့လူမှုရေးတွေ လိုက်လုပ်နိုင်တယ်၊ ပညာရေးတွေကောင်းမွန်လာမယ်၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတွေနည်းလာမယ်	၂	နည်းလမ်းကောင်းတွေ မျှဝေနိုင်တယ်	၂	၇
စိုက်နည်းစနစ်	၈ သိန်း၊ ၂ ရက်၊ သီးနှံများရရှိလာနိုင်မယ်၊မြေဆီလွှာများကောင်းမွန်လာနိုင်တယ်	၃	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေ ကောင်းမွန်လာမယ်	၂	နည်းလမ်းကောင်းတွေမျှဝေနိုင်မယ်	၁	၆
သစ်ပင်စိုက်	ရာသီဥတုကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့် အဆင်ပြေလာနိုင်ခြင်း၊ ၄ သိန်း	၂	အေးအေးလူလူနေရမယ် ၊ ကျန်းမာရေးတွေကောင်းလာမယ်၊ မြေအောက်ရေတွေပေါများလာမယ်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာမားကျန်းမာရေးကောင်းလာမယ်	၁	၅
ဘေးအန္တရာယ်သင်တန်း	နည်းပညာရရှိ၍ အလုပ်ပိုလုပ်နိုင်ခြင်း ၊ ၅ သိန်း၊ ၂ ရက်	၂	နည်းပညာတွေမျှဝေနိုင်မယ်၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်စွမ်းရှိလာမယ်	၁	-	-	၃
ရေတွင်းတူးခြင်း	၈ သိန်း၊ အလုပ်ချိန်ပိုရခြင်း၊ အလုပ်ကို နောက်ဆံမတင်းဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်လုပ်နိုင်ခြင်း	၃	ကျန်းမာရေးညီညွတ်လာမယ်၊ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုရရှိလာမယ်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများ ရေလာခပ်နိုင်မယ်	၁	၆

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်
(၁)မျိုးကောင်းမျိုးသန့်

မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွင် စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်၊ ကုန်ကျစရိတ်က ဘယ်လောက်ရှိမလဲဟု ဦးဆောင် သူမှ မေးရာ ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၁၀)သိန်း၊ အဆင်ပြေလာခြင်း(စားဝတ်နေရေး) အလှူ အတန်းလုပ်ဦးမယ်ဟု ပြော ခဲ့ပါသည်။ ရမှတ်မှာ (၃)မှတ် ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးအရ ပိုက်ဆံရှိတော့ လူမှုရေးတွေ လိုက်နိုင်တယ်။ ပညာရေးတွေ ကောင်းမွန်လာမယ်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ် သားတွေနည်းလာမယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ရမှတ်(၂)မှတ် ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင် အရနည်းလမ်း ကောင်းတွေမျှဝေနိုင်မယ်။ ရမှတ်မှာ(၂)မှတ်ဖြစ်ပါသည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ(၇)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၂)စိုက်နည်းစနစ်

စိုက်နည်းစနစ်တွင် ဦးဆောင်သူမှဘယ်လောက်ကုန်ကျနိုင်သလဲဟုမေးရာ (၈)သိန်း၊ ၂ ရက်ကြာမယ်၊ သီးနှံများရရှိလာနိုင်မယ်၊ မြေဆီလွှာများကောင်းမွန်လာနိုင်တယ်ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၃)မှတ်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးအရပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေကောင်းလာမယ်ဟုပြောပါ သည်။ ရမှတ်မှာ(၂)မှတ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အရ နည်းလမ်းကောင်းတွေမျှဝေနိုင်တယ်။ ရမှတ်မှာ(၁)မှတ်ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ(၆)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၃)သစ်ပင်စိုက်ခြင်း

သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် ဦးဆောင်သူမှ စီးပွားရေးအရ ဘယ်လောက်ကုန်ကျနိုင်လဲ ဘယ်လို အကျိုးအမြတ် တွေရနိုင်လဲဟုမေးရာ (၄)သိန်းကုန်ကျမယ်၊ ရာသီဥတုကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့် အဆင်ပြေလာမယ်ဟု ပြောပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၂)မှတ်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးအရအေးအေးလူလူနေ ရမယ်။ ကျန်းမာရေးတွေကောင်းလာမယ်။ မြေအောင်းရေတွေပေါလာမယ်ဟု ပြောပါသည်။ ရမှတ် မှာ(၂)မှတ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အရ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများ ကျန်းမာရေးကောင်းလာမယ်ဟု ပြောပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၁)မှတ်ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၅)မှတ်ဖြစ် ပါသည်။

(၄)ဘေးအန္တရာယ်သင်တန်း

ဘေးအန္တရာယ်သင်တန်းပေးခြင်းဖြင့် ဦးဆောင်သူမှ စီးပွားရေးအရ ဘယ်လောက်ကုန်ကျ မလဲ၊ ဘယ်လို အကျိုးအမြတ်တွေရနိုင်မလဲဟုမေးရာ (၅)သိန်းကုန်ကျပါမည်။ (၂)ရက်ကြာမည်၊ နည်းပညာရရှိ၍ အလုပ်ပိုလုပ် နိုင်ခြင်းများရရှိပါသည်ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၂)မှတ်ဖြစ် သည်။ လူမှုရေးအရ နည်းပညာတွေမျှဝေနိုင်တယ် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်စွမ်းရှိလာမည်ဟု ပြောပါ သည်။ ရမှတ်မှာ(၁)မှတ်ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ(၃)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၅)ရေတွင်းတူးခြင်း

ရေတွင်းတူးခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ ဘာတွေဖြစ်မလဲဟုမေးရာ (၈)သိန်းကုန်ကျပါမည်။ အလုပ်ချိန်ပိုရခြင်း၊ အလုပ်ကို နောက်ဆံမတင်းဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်လုပ်နိုင်ခြင်းများကို ပြောပြခဲ့ ပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၃)မှတ်ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးအရ ကျန်းမာရေးညီညွတ်မယ် တစ်ကိုယ်ရေ

သန့်ရှင်းမှုရရှိလာမယ်ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၂)မှတ် ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အရ ပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာများရေခပ်လာနိုင်မယ်ဟု ပြောပါသည်။ ရမှတ်မှာ(၁)မှတ်ဖြစ် ပါသည်။ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ (၆)မှတ်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစု)	တောင်သူများ	Action Aid နှင့် ချိတ်ဆပ် BRACED စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	ညောင်ပင်သာရွာ	တောင်သူများ၊ စိတ်ဝင်စားသူများ	BRACED, Action Aid (၁၀) သိန်း		၂၀၁၆ အောက်တိုဘာ	
စိုက်နည်းစနစ် စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	တစ်ရွာလုံး	Action Aid နှင့် ချိတ်ဆပ် BRACED စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	ညောင်ပင်သာရွာ	တစ်ရွာလုံးမှစိတ်ဝင်စားသူများ	BRACED, Action Aid (၅) သိန်း		၂၀၁၆ နိုဝင်ဘာ	
သစ်ပင်စိုက်	တစ်ရွာလုံး	Action Aid နှင့် ချိတ်ဆပ် BRACED စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	အိမ်မှာစိုက်၊ ခြံစည်းရိုး	တစ်ရွာလုံးမှစိတ်ဝင်စားသူများ	BRACED, Action Aid	မရှိပါ	၂၀၁၆ ဩဂုတ်	
ဘေးအန္တရာယ် သင်တန်း အသိပညာပေး	တစ်ရွာလုံး	BRACED, Fellow, Action Aid	ညောင်ပင်သာရွာ	တစ်ရွာလုံးမှစိတ်ဝင်စားသူများ	BRACED, Action Aid	မရှိပါ	၂၀၁၇ မတ်လ	
ရေတွင်းတူးခြင်း	တစ်ရွာလုံး	BRACED, Fellow, Action Aid စည်ပင်	ရွာရဲတောင်ဘက်	တစ်ရွာလုံးမှစိတ်ဝင်စားသူများ	BRACED, Action Aid	မရှိပါ	၂၀၁၇	
အိမ်တွင်းလက် မူပညာ သင်တန်း	ကျေးရွာသူ/သား မြေယာမဲ့	BRACED, AAM, Fellows	ညောင်ပင်သာကျေးရွာ	မြေယာမဲ့လက်လုပ် လက်စားများ နှင့် NDC			၂၀၁၇ မေလ	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ကို တောင်သူများက Action Aid မှ BRACED နှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ၂၀၁၆ အောက်တိုဘာလတွင် ပြုလုပ်မည်ဟု ပြောပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာ အမျိုးသမီးများမှ တစ်ရွာလုံးပေါ်မူတည်၍ ၂၀၁၆ နိုဝင်ဘာလတွင် ပြုလုပ်မည်ဟု ပြောပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း ကို အိမ်ပိုင်းတွင်နှင့် ခြံစည်းရိုးများအဖြစ် စိုက်မည်ပြောကာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ပြုလုပ်ပြီး AAM, BRACED နှင့် သစ်တောနှင့် ချိတ်ဆက်စိုက်ပျိုးမည်ဟု ပြောပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်သင်တန်းကို ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင် တစ်ရွာလုံးပူးပေါင်းကာ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်တွင် ၂၀၁၆ မတ်လတွင် ပြုလုပ်မည်ဟု ပြောပါသည်။ ရေတွင်းတူးခြင်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလတွင် တစ်ရွာကိုဦးတည်၍ ကျေးရွာ၏ တောင်

ဘက်တွင် ထူမည်ဟုပြောကာ Action Aid မှ BRACED နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်ဟုပြောကာ ဇယားအား ရုပ်သိမ်းကာ အစည်းအဝေးအား ရုပ်သိမ်းခဲ့ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေရန် လိုအပ်ပါ သည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာ လူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေ ပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင် တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ် ရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏ တာဝန် များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

စဉ်	အမည်	တာဝန်	ဝတ္တရား
၁။	ဦးညွန့်ဝေ	ခေါင်းဆောင်	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း။အခြားသူများ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း။
၂။	ဒေါ်ဝါဝါလှိုင်	အတွင်းရေးမှူး	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း။
၃။	ဒေါ်စန်းစန်း	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	ငွေထိန်းသိမ်းခြင်း။
၄။	ဒေါ်သန်းဌေး	စာရင်းကိုင်	စာရင်းဇယားထည့်သွင်းခြင်း၊ စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ခြင်း။
၅။	ဒေါ်ဌေး	နာယက	အတိုင်ပင်ခံ၊ အကြံပေးခြင်း။
၆။	ဒေါ်မြသန်းရင်	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။
၇။	ဒေါ်နုသန်း	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အမည်	ဖုန်းနံပါတ်
၁။	ဦးဇော်ခင်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၇၉၉၁၁၆၅၁၇
၂။	ဒေါ်လွင်လွင်ဦး	အုပ်စုကျန်းမာရေးဆရာမ	၀၉-၇၉၉၂၀၁၆၄၁
၃။	ဦးတင်မောင်	ကျေးရွာတိမ်းကု	၀၉-၇၉၅၇၇၉၁၅၄
၄။	ဦးဝင်းလွင်	အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၃၃၁၂၇၅၃၀

ရည်ရွယ်ချက် ကြိုတင်သတ်ပေးရန် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် မိုးညိုသာ
တည်နေရာ ညောင်ပင်သာ
လူဦးရေ _____

ရည်ရွယ်ချက်အပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

မြေကျခြင်း၊ အပူချိန် ပွန် ကြမ်း၊ ရာသီဥတု၊ မုန်တိုင်း

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဝဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ

မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ မြေ၊ ရေ၊ သဘာဝဘေး၊ သေ၊ အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော သဘာဝကြောင့်

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရည်ရွယ်ချက်အတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်တိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ။) အန္တရာယ်ရှိသူများ၊ မိမိတို့၏ အန္တရာယ်များကို သိရှိရန်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

၎င်းတို့ကို အပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - သေးငယ်ပြီး ဝေမျှမှု မရှိပါ။ အခြားအဖွဲ့များ မရှိပါ။

အကြံပြုချက်များ -

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ဆူနာမီ	ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ
☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) မိုးများသောမြေပြိုမှု မိုးရေချိန် အခြား (ဖော်ပြရန်)	☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☒ မိုးရေချိန် မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ	ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ
ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။	သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - (ဒေသ နည်းနည်း လာဘ်များ စား ချိမ်းလေဝဒေသကော် စုဖွဲ့ ၁၅၅၆)

အားနည်းချက်များ - စော့ လာခြင်းများ ရှိခြင်း ၊

အကြံပြုချက်များ - ဆေးကုစီရုံမှာ ပတ် ကုစောင့်ကြည့် စော့ စော့ ခြင်း ၁၅၅၆ သာ ၊

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)
☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☒ အခြား	☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား စာရွက်အပိုသုံးပါ။

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။
 ရှိ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

- တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။
- ၀ _____
 - ၁ ဒဂုန်ချုပ်အဖွဲ့
 - ၂ မင်းသားအဖွဲ့
 - ၃ _____
 - ၄ _____
 - ၅ _____
 - ၆ _____
 - ၇ _____
 - ၈ _____
 - ၉ _____

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖောက်ဖျက်
ကပ်ထားပါသလား။
ရှိ မရှိ

ပရိုဂရမ် အဘယ်ကြောင့်နည်း မရှိပါ
ကျေးဇူးပြု၍ တူကပ်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်
ဖော်ပြပေးရန် တောင်းဆိုပါ။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ

ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

မိမိအချင်းချင်း လက်ခံပေး ကန့်သတ်ခြင်းမပြုပေးပါ။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

ခေတ်မီ

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - ဖွဲ့စည်းပုံမရှိခြင်း၊ ဆက်သွယ်ခြင်းမရှိခြင်း၊ မှားယွင်းမှုများရှိခြင်း
အကြံပြုချက်များ - အချင်းချင်း လက်ခံပေးခြင်း၊ သတိပြုပေးခြင်း

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်
- လက်ကိုင်ဖုန်း
- AM / FM ရေဒီယိုများ
- VHS / HF ရေဒီယိုများ
- ရုပ်မြင်သံကြား

- အရေးဒေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
- နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
- အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဒ်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - အန္တရာယ်ကြိုတင် သတိပေးချက် အလက် နားအား

အားနည်းချက်များ - လက်ခေါင်းများ နားစွဲ ပေါင်းဝ နားမှ ဂရုမပြုခြင်း

အကြံပြုချက်များ -

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - စေတနာထွက်စား အန္တရာယ်များ ကြိုတင် သတိပေး

အကြံပြုချက်များ - လေးဗွဲ နားအလက် စောင့်ကြည့် ဝန်ထုပ်ပေး ဆွဲခြင်း၊ စောင့်ကြည့် နား - မသိရှိသေးခြင်း

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- ✓ တယ်လီဖုန်း
- ✓ လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ✓ ရေဒီယို (VHF/HF)
- ✓ သတိပေးချက်အလံများ လှူတင်ခြင်း
- ✓ လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- ✓ အချက်ပြ ဥဒြေ ဆွဲခြင်း
- ✓ ခေါင်းလောင်း
- ✓ အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ✓ ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- ✓ အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လုံအောင်ရမည်နည်း။ အော်လံများ၊ သတိပေး သံစက်များ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သော အန္တရာယ်များကို ရှောင်ရှားနိုင်စေရန်

အားနည်းချက်များ - (အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သော အန္တရာယ်များ)

အကြံပြုချက်များ -

၂၆/၆/၂၀၁၆

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို အထူးသတိပြုစေရန် ရှိပါသည်။

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ✓ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ ပစ္စည်းများ
 - ရေ
 - စွမ်းအင်
 - မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
 - အခြား

ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်

ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်

အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်

အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်

ရေးဦးပြုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်

အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်

ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့ဝဘ်များ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်

ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်

ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)

နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်

အခြား (ရိုပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ရေပေးစနစ်ဖြင့် ရေရရှိမှုကို အထောက်အကူပြုပေးရန်

အားနည်းချက်များ - ရေပေးစနစ်ဖြင့် ရေရရှိမှုကို အထောက်အကူပြုပေးရန်

အကြံပြုချက်များ - ပြင်ဆင်မှုများကို စတင်ဆောင်ရွက်ရန်

သည့် ၇

၂၆/၆/၂၀၁၆

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှု ဖြစ်ပေါ်လာပါက အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - ဆေးအန္တရာယ် စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၊ ဗြိတိန် အစိုးရ

အကြံပြုချက်များ - ရှိသမျှ အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ✓
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ✓
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်အတွင်း သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ✓
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ✓
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - (သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အစည်းများ၏ အားသာချက်များကို စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

အကြံပြုချက်များ - မြို့နယ်အစိုးရမှ အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၊ ဗြိတိန် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အားသာချက်များကို စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ စောင့်ကြည့်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ

၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း

၅။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

၆။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၇။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း

၈။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

၉။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၀။ သုံးသပ်ချက်များ

အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ

လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ

လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ သောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံစံသို့မဟုတ် ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံစံသို့(က-၊ မ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖြစ်စေမှုများ	ရှိ	မရှိ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များပီးရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။	✓	✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရုံသုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။	✓	✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		/
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		/
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	/	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားဆန်းစစ်ရန်အတွက် ပုံစံပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှုကြီးအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။